Latvijā identificētu labo praksi mobilitātes un emisiju modelēšanā pārbauda Rumānijā

Interreg Europe projekta SPOTLOG ietvaros projekta partneri Rumānijā pārbaudījuši **CommitClimate Simulator** izmantošanu Konstancas metropoles teritorijas mobilitātes plānošanā un CO_2 emisiju modelēšanā. Pilotfāzē ar simulatoru analizēti pasažieru un kravu pārvadājumu attīstības scenāriji un dažādu transporta pasākumu iespējamā ietekme uz CO_2 emisijām.

Rumānijas partneri atzīst, ka rīks palīdz novērtēt CO_2 emisijas un modelēt turpmākās attīstības scenārijus, un plāno rosināt sadarbības turpināšanu arī pēc SPOTLOG projekta noslēguma. **Vidzemes plānošanas reģions (VPR) SPOTLOG projektā identificēja CommitClimate Simulator kā Latvijā īstenotu labo praksi, kas varētu būt noderīga arī citiem Eiropas reģioniem.** Konstancas partneri izvēlējās rīku pilotēšanai, lai pilnveidotu ilgtspējīgas pilsētu mobilitātes plānošanu un modelētu CO_2 emisiju samazināšanas scenārijus.

Konstancas metropoles teritorijā dzīvo vairāk nekā 450 000 iedzīvotāju, un tajā atrodas Rumānijas lielākā osta pie Melnās jūras. Intensīvās pasažieru un kravu plūsmas nozīmē, ka transporta un loģistikas attīstībai ir būtiska nozīme CO_2 emisiju samazināšanā un teritorijas klimata mērķu sasniegšanā.

Pilotfāzē pārbaudīti Konstancai aktuāli scenāriji

Pilotfāzē pārbaudīti Konstancas transporta sektoram aktuāli scenāriji, tostarp maršrutu optimizācija un transporta darbības efektivitātes uzlabošana, pāreja uz zemu un nulles emisiju transportu, sabiedriskā transporta un aktīvās mobilitātes veicināšana, transportlīdzekļu parka modernizācija un atjaunojamo energoresursu plašāka izmantošana.

Konstancas partneri norāda, ka testēšana palīdzējusi labāk izprast CO_2 emisiju avotus metropoles teritorijā un pilnveidot mobilitātes plānošanu atbilstoši teritorijas vides stratēģijai. Rīks ļauj salīdzināt dažādus attīstības scenārijus un modelēt to iespējamo ietekmi uz CO_2 emisijām līdz konkrētam mērķa gadam, piemēram, 2030., 2045. vai 2050. gadam.

Simulatoru iespējams izmantot arī tad, ja nav pieejami pilnīgi dati par visiem analizējamajiem sektoriem. Trūkstošo datu gadījumā modelī var izmantot zinātniski pamatotas vidējās vērtības un pieņēmumus. Tas paplašina rīka izmantošanas iespējas pašvaldībās un reģionos, kuros vietējo datu pieejamība ir ierobežota.

No labās prakses pārneses līdz praktiskai izmantošanai

Lai rīku pielāgotu Konstancas metropoles teritorijas vajadzībām, Konstancas Metropoles teritorijas attīstības asociācijas un Rīgas Tehniskās universitātes eksperti izvērtēja pieejamos datus un pielāgoja modeli transporta sektora analīzei. Vietējie speciālisti trīs dienu praktiskajās apmācībās apguva modeļa darbības principus, datu ievadi, scenāriju veidošanu un rezultātu interpretāciju. Konstancas partneriem tā bija pirmā pieredze ar šāda veida digitālu rīku CO_2 emisiju modelēšanai un attīstības scenāriju izvērtēšanai.

CommitClimate Simulator sākotnēji izstrādāts Interreg Baltic Sea Region projekta CommitClimate ietvaros, ko koordinēja Rīgas Tehniskā universitāte sadarbībā ar partneriem no Latvijas, Igaunijas, Polijas un Zviedrijas. Interreg Europe projekts SPOTLOG devis iespēju rīku pārnest ārpus Baltijas jūras reģiona, pielāgot Konstancas metropoles teritorijas vajadzībām un pārbaudīt tā izmantošanu mobilitātes plānošanā un CO_2 emisiju modelēšanā.

Konstancas pilotfāze parāda Eiropas teritoriālās sadarbības projektu praktisko nozīmi. Vienā projektā izstrādāts risinājums cita projekta ietvaros ir pielāgots cita Eiropas reģiona vajadzībām un pārbaudīts praksē. Šāda sadarbība ļauj jau izstrādātus risinājumus pārņemt un pielāgot vietējām vajadzībām, nevis katrā reģionā izstrādāt tos no jauna. Vienlaikus pilotfāze ļāvusi novērtēt CommitClimate Simulator izmantošanu ārpus Baltijas jūras reģiona, un gūtā pieredze var noderēt rīka turpmākajā attīstībā un pielāgošanā citos Eiropas reģionos.

Konstancas partneri jau pauduši ieinteresētību turpināt sadarbību ar Latvijas partneriem arī pēc SPOTLOG projekta noslēguma un popularizēt CommitClimate Simulator Rumānijā kā labās prakses piemēru.

Interreg Europe programmas 2021-2027 līdzfinansētā projekta “Zaļas un sociāli atbildīgas pilsētu loģistikas inovācijas (SPOTLOG)” mērķis ir iesaistīt vietējās kopienas sociāli atbildīgu loģistikas

sistēmu izveidē, kur vien iespējams, balstoties uz nulles oglekļa emisijām, saprātīgi izmantojot visus pieejamos resursus un izmantojot preču un pasažieru transporta pakalpojumu digitalizācijas iespējas.Latviju konsorcijā pārstāv Vidzemes plānošanas reģions. Balstoties uz gūtajām zināšanām, plānots papildināt Vidzemes plānošanas reģiona stratēģisko plānošanas dokumentus, akcentējot loģistikas inovāciju risinājumu un videi draudzīgas mobilitātes attīstības jautājumus. Plašāka informācija par projektu Vidzemes plānošanas reģiona tīmekļa vietnē **www.vidzeme.lv** un projekta oficiālajā vietnē **https://www.interregeurope.eu/spotlog.**

Informāciju sagatavoja: Anita Āboliņa, Vidzemes plānošanas reģiona Komunikācijas un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja